

TIBBIYOTDA RAQAMLI BOSHQARISH TEXNOLOGIYALARI

Andijon mashinasozlik instituti

“Intellektual Boshqaruv va Kompyuter Tizimlari” fakulteti

“Axborot Tizimlari va Texnologiyalari” yo’nalishi

*4-kurs talabasi **Bozorboyeva Mohichehra Ulug’bek qizi***

Ilmiy rahbar : “Axborot texnologiyalari” kafedrasida

*assistenti **Xoshimova Maftuna***

Annotatsiya: Tibbiyotda raqamli boshqarish, sog'liqni saqlash sohasida ma'lumotlarni boshqarish va jarayonlarni avtomatlashtirishga qaratilgan zamonaviy texnologiyalarni qo'llashdir. Bu jarayonlar sog'liqni saqlash muassasalarining samaradorligini oshirish va bemorlarning tajribasini yaxshilashga yordam beradi. Mazkur maqolada tibbiyotda raqamli boshqarishning asosiy jihatlari keltirilgan.

Kalitso'zlar:

Tibbiyotsog'liq, raqamli boshqarish, platform, raqamlashtirish, dastur, ta'minot.

Abstract: Digital management in medicine is the application of modern technologies aimed at data management and automation of processes in the healthcare sector. These processes help improve the efficiency of healthcare facilities and improve the patient experience. This article presents the main aspects of digital management in medicine

Key words: Medicine, health, digital management, platform, digitalization, software, supply.

Аннотация: Цифровой менеджмент в медицине – это применение современных технологий, направленных на управление данными и автоматизацию процессов в сфере здравоохранения. Эти процессы помогают повысить эффективность медицинских учреждений и улучшить качество обслуживания пациентов. В данной статье представлены основные аспекты цифрового управления в медицине.

Ключевые слова: Медицина, здравоохранение, цифровой менеджмент, платформа, цифровизация, программное обеспечение, снабжение.

Raqamli salomatlik bugungi kunda sog'liqni saqlashda tobora muhim rol o'ynamoqda. Umuman olganda, bu sog'liqni saqlashda kasalliklarga tashxis qo'yish, kasalliklarni boshqarish, bemorlarning sog'lig'iga xavf tug'dirishini aniqlash va oxir-oqibat, farovonlikni oshirish va hayot sifatini yaxshilash uchun ishlatiladigan axborot va aloqa vositalari, qurilmalar, dasturiy ta'minot, platformalar va sensorlarga tegishli. Shuningdek, u sog'liqni saqlash tashkilotlari va provayderlarining operatsion ehtiyojlarini, jumladan, rejalashtirish, hisob-kitoblarni, qabul qilish va bo'shatishni va bemorlar bilan aloqani boshqarish uchun raqamli platformalarni qamrab oladi. Raqamli salomatlik sog'liqni saqlash tizimiga dasturiy ta'minot, apparat, tarmoq va sensorlarni kiritish orqali sog'liqni saqlashda raqamli transformatsiyani osonlashtiradi. Shunday qilib, u sohada inqilob qildi va parvarish qiluvchilar va bemorlar uchun ko'p foyda keltirdi. Quyida tibbiyotda raqamli boshqarishning asosiy jihatlari keltirilgan:

Elektron sog'liqni saqlash rekordlari (EHR)

- **Ma'lumotlarni raqamlashtirish:** Bemorlar haqidagi ma'lumotlar (tibbiy tarix, laboratoriya natijalari va dori-darmonlar) elektron shaklda saqlanadi.
- **Oson kirish:** Shifokorlar va tibbiyot xodimlari bemorlar haqidagi ma'lumotlarga tezda kirish imkoniga ega bo'ladilar, bu esa davolanish jarayonini tezlashtiradi.

Telemeditsina

- **Uzoqdan maslahat:** Bemorlar shifokorlar bilan masofadan bog'lanishlari va maslahat olishlari mumkin, bu esa vaqt va resurslarni tejashga yordam beradi.

- **Monitoring:** Bemorlar o'z holatlarini masofadan monitoring qilish imkoniyatiga ega, bu esa tibbiy xizmatni yanada sifatli qiladi.

Ma'lumotlarni tahlil qilish

- **Katta ma'lumotlar (Big Data):** Tibbiyotda katta hajmdagi ma'lumotlarni tahlil qilish yordamida kasalliklar tendensiyalarini aniqlash, davolash samaradorligini oshirish va sog'liqni saqlash tizimlarini optimallashtirish mumkin.

- **Mashinalar o'rganishi:** AI va mashina o'rganishi yordamida ma'lumotlarni avtomatik tahlil qilish va prognoz qilish imkoniyati mavjud.

Mobil ilovalar

- **Sog'liqni monitoring qilish:** Bemorlar o'z sog'lig'ini kuzatish, dori-darmonlarni eslatish va sog'lom turmush tarzini rivojlantirish uchun mobil ilovalardan foydalanishlari mumkin.

- **Interaktiv aloqalar:** Bemorlar va shifokorlar o'rtasida oson aloqani ta'minlash imkoniyatlari.

Robotlar va avtomatlashtirish

- **Jarrohlik robotlari:** Jarrohlik operatsiyalarini aniq va samarali amalga oshirish uchun robotlar qo'llaniladi.

- **Avtomatik jarayonlar:** Ma'muriy jarayonlarni avtomatlashtirish, masalan, ro'yxatdan o'tish va navbatni boshqarish.

Xavfsizlik va maxfiylik

- **Ma'lumotlarni himoya qilish:** Bemorlarning shaxsiy va tibbiy ma'lumotlarini himoya qilish uchun zamonaviy xavfsizlik choralari talab qilinadi.

- **Regulativ talablarga muvofiqlik:** GDPR va HIPAA kabi qonunlar doirasida ma'lumotlarni boshqarish.

Qiyinchiliklar va cheklovlar

- **Texnologiyaga moslashish:** Tibbiyot xodimlari va bemorlar yangi texnologiyalarga moslashishda qiyinchiliklarga duch kelishlari mumkin.

- **Infratuzilma talablari:** Raqamli tizimlarni samarali ishlatish uchun zarur infratuzilma va texnik ko'mak kerak.

Xulosa

Tibbiyotda raqamli boshqarish texnologiyalari sog'liqni saqlash xizmatlarini yanada sifatli va samarali qilishga yordam beradi. Ular jarayonlarni soddalashtirish, ma'lumotlarni boshqarish va bemorlar bilan aloqani yaxshilash imkonini beradi. Bu, shuningdek, tibbiyot sohasida yangiliklarni va innovatsiyalarni rag'batlantiradi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. M.I.Bazarbayev, A.K.Tulaboyev, E.Ya.Ermetov, D.I.Sayfullayeva, Sh.X.Abduganiyeva, D.N.Isamuxamedov-“ TIBBIYOTDA AXBOROT TEXNOLOGIYALARI”- Toshkent-2017
2. Tibbiyotda_axborot_tehnologiyalari_1qism_M_I_Bazarbayev_Toshkent
3. M.I.Bazarbayev, A.K.Tulaboyev, E.Ya.Ermetov, D.I.Sayfullayeva, Sh.X.Abduganiyeva, D.N.Isamuxamedov-“ TIBBIYOTDA AXBOROT TEXNOLOGIYALARI”- Toshkent-2021
4. Maftuna Khoshimova,Saidkomil Abduvaliyev. (2024). BASICS OF THE DEVELOPMENT OF RFID TECHNOLOGY AND ITS PROGRAM. International Multidisciplinary Journal for Research & Development, 11(04). Retrieved from <https://www.ijmrd.in/index.php/imjrd/article/view/1359>